

Biblioteca Universităţii 11
din Cluj

Hirlap

Megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket
követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE
vezetésével

A Romániai
Magyar Népközösség lapja

A Timiș-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 88
(Dos. No. 934/1938)
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő

Üzérkedők alkonya

Egészséges és erélyes rendszabályokkal nyul bele a kormányzat az árak önkényes emelésében mutatkozó eszeveszett versenyfutásba s az ország közvéleményében hatalmas visszhangra talált a hír, hogy letörlik a kisemberek életét keserítő spekulációt.

Ideje, hogy minden vonalon meginduljon a társadalmi hadjárat a közszükségleti cikkek lelkiismeretlen árdarágítói ellen. A hatóságok és a nagyközönség együttes fáradozása a nyereszkesedés és üzérkedés letörésére: parancsoló szükségesség, mert a spekuláció éppen most, a télre való felkészülés idejében, valóságos csapás gyanánt nehezített mindennapi életünkre.

A mindennapi megélhetés, illetve élelem attól a perctől kezdve problémává vált, hogy bizonyos lelkiismeretlen elemek a kereskedelemben visszaéltek a viszonyokkal s ugyszólván minden városban, majd minden vidéken, önkényes ármegállapítással, saját hasznukra igyekeztek kamatoztatni az előlított helyzetet.

Jelentős szerepet játszott a dolgok idefejlődésében az a tény, hogy a szállítás körülményessé vált. Legalább is az üzérkedők erre hivatkoztak. Egyes árucikkek el-el maradtak, megfogytak, sőt el is tűntek a piacról. Mi lett ennek a következménye? Az, hogy — emelték az árakat. Az áremelés után a szóbanforgó cikkek közül kisebb mennyiséget az üzérkedők most már piacra dobtak, de a kőröszakolt magas árakat makacsul tartották.

A közönség ekkor hatósági beavatkozást sürgetett. Ez meg is történt. A visszaszállított cikkek kiküszöbölésére erélyes rendszabályokat léptettek életbe. Sajnos, a szociális fegyelem még nem vált mindenkinek vérévé s akadt lelkiismeretlen, minden közönségi érzésből kivetkőzött emberek, akik a nyereszkesedés és üzérkedés malmára hajtották a vizet. A kormányhatóságok által meghatározott legmagasabb árú (maximált) közszükségleti cikkek (például talpbőr vagy szappan) látszólag eltűntek a piacról. A valóságban azonban forgalomban maradtak továbbra is — titokban. Aki megfizette az üzérkedők követelte árakat, bármily mennyiségben hozzájuthatott a „kifogyott” cikkhez.

Akinek tehát volt bőven pénze, ellátta magát ilyen-mivel. Bizonyára még tetszelegtek is önmaguk előtt ezek a vagyonos alakok, abban a hiszemben, hogy nagyszerűen „ügyeskedtek”, biztosították a maguk kényelmét s nem villant át agyukon a felelősség tudata, vagy legalább az a közérdeklődés megfontolása, hogy a spekuláció támogatása által merénylést követnek el a pénz értéke ellen. Csak saját jólétüket keresték és fűtyültek a pénz értékének csökkenésére, az infláció lehetőségeire.

Idejében jött a kormány erélyes beavatkozása. Az ország közelítését a termelés kelőképp fedezi, tehát az igazságos elosztás és a helyes árpólitika révén a gazdasági élet folyamatossága és egyensúlyja biztosítható. Szigorú rendszabályokat léptettek életbe s nap-nap után, a sajtó útján is, megelégedéssel veszi tudomásul a közvélemény, hogy az üzérkedőket utóleri a törvény szigora. Az élelmiszerhámozást letörlik, a jegyrendszer bevezetése a fogyasztók érdekeit szolgálja, hogy mindenki egyformán hozzájuthasson az öt megillető kenyér, ételaj, cukor, liszt és husadaghoz. Mindezt betetőzi az intézményes gondoskodás az egyes cikkek legmagasabb árának megszabásával kapcsolatban.

A kormány tisztában van a gazdasági élet szilárd alapokra helyezésének fontosságával s idejében elvágta annak lehetőségét, hogy a piaci üzérkedés elfajuljon. A többség megelégedéssel és bizalommal fogadta az árszabályozó intézkedéseket. A kereskedők körében is meggyőződésé kell valnia annak a tudatnak, hogy a mostani súlyos idők terhet nem egyedül a fogyasztónak, hanem a termelést értékesítő elemeknek is viselniük kell. Az az elenyésző kisebbség pedig, mely a szigorú intézkedések hallatára prüszköl, — mert nyereszkesedésnek véget vetnek, — hát prüszköljön továbbra is! Annnyikuk mindig marad, hogy legyen mit aprítani a levesbe. Hogy nem fognak más bőrére még jobban meggazdagodni? Hát ne is gazdagodjanak! Az ország alapja a földműves és munkás nép, ennek érdekei és jogai a mérvadóak. A szegénysorsu lakosság szempontjából egyáltalában nem mind egy, ha egy árucikk husz lelei vagy száz lelei drágább vagy olcsóbb. A szegény ember számára, most, a tél kü-

szőben, a kenyér, a tűzifa, a ruha-beszerzés nagy gond. Erre van tekintettel a kormány intézkedése, amikor meghatározza a közszükségleti cikkek legmagasabb árát s

minden rendelkezésére álló eszközzel ellenőrzi az erre vonatkozó rendszabályok pontos betartását.

(—)

Moszkva előtt Wjaszma körzetében több szovjet hadsereget bekerített a német véderő

A német véderő főparancsnoksága a vezéri főhadiszállásról tegnap a következő haretéri jelentést adta ki:

Miközben Ukrajnában a támadó és üldöző hadműveletek folyamatosan vannak, a keleti front középső szakaszán az október 2-án megindított áttörés újabb hatalmas megsemmisítő csaták sorozatát hozta. Egyedül Wjaszma körzetében, mint ahogyan azt rendkívül jelentősben köztük, több szovjet hadsereget kerítették be. Ezek a teljes megsemmisülés előtt állanak.

Szentpétervártól nyugatra október 7-re virradó

A hadműveletek célja: a bolsevista erők megsemmisítése

Berlinből jelenti a Rador: Berlini katonai körök az újságírók által feltett kérdésre válaszolva hangoztatták, hogy a birodalmi sajtófőnök nyilatkozatában csak a Moszkva elleni hadműveleteket érintette. Megjegyezték, a német véderőnek nem az a feladata, hogy Moszkva elfoglalásával az ottani Vörös-téren katonai diszszemlélt tartson. A hadműveleteknek az a célja, hogy harcbanvonja a bolsevista erőket és megsemmisítse azokat, akár Moszkvától Északra, Délre, Keletre vagy Nyugatra.

KÉT NAP ALATT 169 REPÜLŐGÉP A SZOVJET VESZTESEÉ

Berlinből jelenti a Rador: Október 6-án német vadászrepülőek légi harcokban harminckét szovjet

éjszaka az ellenség újabb partraszállási kísérlete hiúsult meg, mielőtt még elérte volna a partot.

Bátor légitámadásokkal az egész szovjet front mögött utakat és vasutonalakat pusztítottak el a német repülő. Számos vonatot megsemmisítettek vagy megrongáltak. A legutóbbi éjszaka a német repülő Moszkva és Szentpétervár hadi fontosságú üzemei ellen intéztek támadást.

A Szuzei csatorna ellen legutóbbi éjszaka intézett támadás alkalmával a német repülőek egy nagyobb kereskedelmi hajót bombatalálatokkal megrongáltak.

Ellenséges repülőek nem hatoltak birodalmi terület fölé.

repülőgépet lőttek le. A légharító utagek ugyanakkor tizenhat szovjet repülőgépet pusztítottak el. Más öt szovjet repülőgépet a repülőterek elleni támadások alkalmával a földön semmisítették meg. Így a szovjet légierő október 5-én és 6-án összesen 169 repülőgépet veszített.

HALLGAT A MOSZKVAI RADIO

Rómából jelenti: Eddigi mesterkedéseivel ellenében a moszkvai rádió néhány nap óta hallgat. A bolsevisták, akik eddig a legkomolyabb vereségek után is dicsekedtek, kezdik beismerni, hogy „az arcvonal egyes szakaszain a helyzet válságos”. Eleget indok van annak feltételezésére, hogy a szovjet borúlátás még növekedni fog. (Evenimentul.)

Arab Egyesült Államok létesülnek?

Hir szerint Ibn Szaud fia kerül az egyesített arab államok trónjára

A Német Távirati Iroda jelentése szerint az angol nagykövetség különmegbízottja ajánlatot terjesztett Ibn Szaud király elé, melyben az angol kormány azt

javasolja, hogy Ibn Szaud fiát, Fejszált kiáltás ki az egyesült Transzjordánia és Szíria, valamint Palesztina arab vidékeinek uralkodójává. (Rador.)

Berlinben nem erősítették meg a török határ mentén történt angol csapatmozdulatok hírét

Berlinből jelenti a Rador: A török határon történt angol csapatmozdulatok hírét német politikai körökben nem erősítették meg.

Ami az afgán helyzetet illeti, Berlinben semmi újabb eseményt nem jeleztek ezzel kapcsolatban.

MI REJLIK AZ AFGANISZTÁNHOZ INTÉZETT JEGYZÉK MÖGÖTT?

Isztambulból jelenti: Az ankarai rádió közlése szerint az afgán kormányhoz intézett angol-szovjet tiltakozó jegyzék azonos tartalmu a közelmúltban Iránhoz intézett jegyzékkel.

Isztambuli politikai körök úgy vélik, hogy az angol-szovjet lépés a szövetséges csapatok

ukrajnai és feketetengeri nagyszabású előretörésével áll összefüggésben.

A Perzsa-öböltől Iránon keresztül a Szovjetunió felé vezetett összekötő vonal könnyen elvágható lenne s így az angol-amerikai segítség legkényelmesebb útját vesztené el a Szovjetunió.

Anglia egyébként India elővédjeként szeretné Afganisztánt megkaparintani.

Az elmúlt száz év alatt az angolok már két ízben megkísérelték Afganisztán elfoglalását, de

a brit expedíciós csapatokat az afgánok az utolsó emberig lekaszabolták. (Europapress).

Az Egyesült Államok háboru utáni kereskedelempolitikája súlyosította a nyersanyagban szegény országok helyzetét

Washingtonból jelenti az NTI: Sumner Welles helyettes külügyi államtitkár a külkereskedelmi társaság ülésén megerősítette, hogy az Egyesült Államok háboru utáni kereskedelempolitikája tönkretette a külföld vásárló erejét.

Amerika így hozzájárult a gazdasági bajok növeléséhez és a nyersanyaghiányban szenvedő országok nehéz viszonyaihoz.

A helyettes külügyi államtitkár a többi között bevallotta, hogy a kialakulóban levő új világtrend

Amerika husz éven át folytatott politikájának köszönhető, mert

a szükségét szenvedő népekre nagy hatással volt a „díktátorok” megjelenése.

Ami a jelenlegi háboru utáni korszakot illeti, Sumner Welles azt ajánlotta, alkalmazzák a gyakorlatban azokat az elveket, amelyeket az Atlanti-óceáni találkozón Roosevelt és Churchill lefektetett. (Rador).

Anglia zsoldjában álló görögök aknamunkája

A görög miniszterelnök elítélő nyilatkozatot tett a búzát szállító hajó megtorpedozása miatt

Athénből jelenti a Rador: A görög miniszterelnök sajtónyilatkozatában állást foglalt

a görög nép számára búzát szállító hajónak az angolok által való megtorpedozása ellen.

A miniszterelnök megállapította, hogy azok, akik felelősek a katasztrófiáért és most Londonban tartózkodnak, elfelejtik, hogy nem hagytak hátra buzartartályokat és azt is, hogy a múlt évben nem lehetett búzát vetni. A görögök most Törökországból szerzik be az élelmet, de az angolok mindent elkövetnek, hogy ezeket a szállítmányokat megakadályozzák. Ezzel

szemben a németeket és olaszokat állandóan foglalkoztatja a görög nép súlyos élelmezési helyzete.

Az angolok és a Londonban vagy Kairóban tartózkodó görögök egyáltalán nem törődnek azzal, hogy a görögök Ausztráliából búzát kapjanak és még a Szentszék ilyen irányú kérésére sem válaszoltak. Ez-alkalommal — fejezte be nyilatkozatát a görög miniszterelnök — az angolok olyan hajót torpedóztak meg, amely Szalonikiból Pireuszba akart lisztet szállítani.

Az orosz történelem köből faragott könyve, amelyet visszaadnak a kulturának és emberiségnek

Érdekesen színes cikket közöl a Frankfurter Zeitung egyik legutóbbi száma Szentpétervárról, amelyet az orosz történelem köből faragott könyvéhez hasonlított. A cikk többek között ezeket mondja:

A tizenhetedik század végén Szentpétervár volt Oroszország legmodernebb városa, ezért akkoriban Európa ablakának nevezték. Példátlan lelkesedéssel építette fel Nagy Péter kétszáz esztendővel ezelőtt az ő fővárosát a semmiből. Minden feltalálható építőanyagot, messzi népek teljes munkaerőjét ennek a célnak a szolgálatába állította. Még azt is megselekedte a cár, hogy ezen tartomány keretein belül mindenütt megtiltotta, hogy a követ mint építőanyagot használják. Franciaországból, Olaszországból, Németországból és Hollandiából szerződötetett busás fizetés ellenében hirneves építőmestereket, akiknek teljesen szabad kezet adott. Sok palotát, műintézetet, házat és palotát építsenek, — ez volt a parancs. Hogy mindez mennyibe kerül, az nem is volt fontos. A város építésének hatalmas tervét a francia Leblond készítette el. De csak az évszázadok folyamán lett Szentpétervár a történelemnek köből faragott könyve.

A legszebb műveket kétségtelenül Rastelli, a barokk nagymestere alkotta, még pedig teljesen átformálva azokat az orosz tere, az orosz izlésre, az orosz lélekre. A hóhérszobor, a hallatlanul méltóságos, narancsszínű Téli Palota, a bübájosan kecses Carszkoje Szelo, amelyeket Rastelli még II. Katalin cárnő uralkodása alatt épített, semmiestre sem tekinthető az orosz barokk termékeinek. A reálialis külföldi építés, az orosz barokk megalkotója lett. Később megjelennek már az eredeti orosz építőművészek is, akik szigorú klasszicizmusukkal még inkább érvényre juttatják az északiasságot. I. Sándor cár uralkodása alatt bontakozik ki hatalmas szépségében az orosz főváros. Ekkor már érezhető volt a teljes kép harmóniája, az utcák és terek mind szépséges egységbe fonódtak. Ugyanez a gránit foglalatot kapott a Neva partja, ötszáz palotájával, kétszáz templomával számos színházával és muzeumával, példátlanul eredeti és különös világjáró lett Szentpétervár. Az arany kupolájú Izsak katedrális magasságából végtelen kiterjedésében, teljes pompájában lehetett élvezni az északi Páris. Ezt a nevet akkor kapta, amikor a francia kultúra lett otthonos Oroszországban, amikor Diderot és Voltaire is a főváros vendéglátó falai között éltek. Az óriási főtemplom inkább egy római katolikus Domra emlékeztet, mint egy orosz katedrális és három hatalmas tér van körülötte. Háromszáz lépcső vezet a legmagasabb kilátó toronyhoz. Aki ebből a magasságból nyugatra tekint, az már láthatja a messzi tengerpart, a lapos partokat és egészen távol a finn tengeröblöt. Még egy sötét folt látható

meg ezentul, Rotlin szigetének, házaknak templomoknak, gyöngéd körvonala, azok mögött fekszik Kronstadt erőd.

A pétérvári háztengert körülöleli az egész Neva-delta a kőtömegek között minduntalan kicsillanok a folyókák, víziutak és csatornák, akárcsak Velencében. Az egész képet pedig átszakítja a Neva kilométeres széles ezüst szallaga. Nagyszerű képet nyújt a kikötő is. A szovjet áru bevétel és kivitel felét ebből a kikötőből vagy ebbe a kikötőbe szállították. A szentpétervári kikötő vízi felülete a newyorki kikötő után a második helyen áll a világon. Csodálatos látvány a volt cári rezidencia vele szemben a közepén az admirális hatvan méter magas, keskeny aranyszínű tornya áll, amelyet tünek neveznek. A „Tü” a város minden pontjáról egyformán látható. Innen csillagalakban sugároznak mindenfelé a hatalmas, egyenes utak, legszebb közöttük a harminöt méter széles Nevszki Prospekt, amely öt kilométer hosszúságban húzódik. Szentpétervár legszebb és leghíresebb épületei itt találhatóak.

A palotatérnen narancsvörösen izzik a barokk Téli Palota. Ez volt az utolsó cárok városi tartozkodási helye, ma legnagyobb részét az Eremitage muzeum kincsei vannak a végtelen terem sorokban elhelyezve. Minden kőhöz itt történelmi emlékek fűződnek. Szemben a Vassiljev szigetén Nagy Péter cár egy kulturális központot akart létesíteni. Mögötte ott húzódik az egykori egyetemi negyed, mellette az összes tudományok akadémiaja és számos más kulturális intézmény, muzeumok. Tovább látható Falconet mester gigantikus méretű lovasszobra. Alatta még most is töretlenül ragyog az arany felírás „Első Péternek, Második Katalin”. Fekete árnyék gyanánt messzi háttérben a magas falakkal körülvett Péter Pál erőd fekszik, a régi Oroszország hirneves börtöne. Főleg politikai foglyokat zártak oda. Ma kaszárnya, muzeum és pénzverde ez az erőd. A régi harangjáték már nincsen a megszokott helyén, a Péter Pál erődből eltűnt az a zenemű, amely minden délen a cári himnuszot játszotta. A világ egyik legnagyobb városa körül, — Szentpétervár körül, amely az orosz történelem köből faragott könyve — szorult most a támadó német seregek gyűrűje, hogy ezt a várost a bolsevisták terroruralmától megszabadítsa és visszaadja a kulturának, civilizációnak, emberiségnek.

Fordításokat,

okmányokat, irodalmi és szakmunkákat, román, német vagy magyar nyelvről vagy nyelvre, vállalok. Levelezőlap érdeklődésre válasszok. Timisoara III, Strada Rusu Stranu 2 sz.

Távlatok

NEMETORSZÁGBAN a romboló hatású egyenlítő törekvések helyett a teljesítmény elve az uralkodó eszme: mindenkinek azt a helyet kell elfoglalnia, mely képességeinek a legjobban megfelel. A teljesítmény előfeltétele a megfelelő előkészítés, a jobb teljesítmény jobb előkészítést és magasabb iskolázottságot követel, a magasabb iskolafajok viszont a megfelelő tehetségű tanulók kiválasztását teszik szükségessé. Ez a kiválasztás Németországban a minden német gyermekre kötelező elemi iskola első négy, illetőleg bizonyos esetekben első három osztályának elvégzése után történik, a testileg, jellemileg és szellemileg különösen jó tehetséget mutató gyermekek a nyolc éves felsőiskolába kerülnek, melynek az a feladata, hogy növendékeit mindazokkal a lelki és szellemi értékekkel felruhazza, amelyekre szükségük van ahhoz, hogy később jobb pozícióban vagy esetleg vezető helyen „mértékadóan közreműködjenek a német nép politikai, kulturális és gazdasági életének kialakításában”.

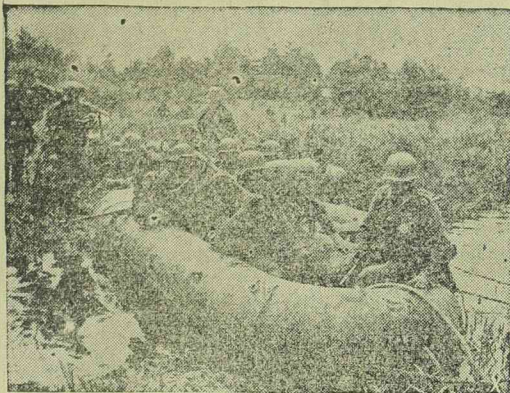
A HAT ÉVES KÖZÉPISKOLA célja, hogy a megfelelő tehetségű gyermeket szakkiképzésük megkezdése előtt „megismertesse a német nép politikai kulturális és gazdasági életének alapjaival, mégpedig túlyomólag a gyakorlati élethez kapcsolódó és gyakorlati célokat szolgáló összefoglaló szemlélet kialakításával”. A német gyermekek legnagyobb része természetesen még négy évig az elemi iskola kötelékében marad, mely az életfontosságú ismeretek és ügyességek közvetítésével megadja nekik azt az általános műveltséget, melynek birtokában tizennégy éves korukban megkezdhetik a hivatásukra való előkészítést.

EDDIG csak a nyolc osztályú elemi iskola látogatása volt kötelező. Kötelező jellegre való tekintettel az állam semmiféle tandíjat sem követelt, nem úgy mint a közép- és felsőiskolák, melyeknek látogatása a szülők kívánságától és választásától függött. A megfelelő anyagi eszközök hiánya valójában eddig sem zárta el az igazán tehetséges gyermekeket ezektől az iskoláktól: az ingyenes helyek és egyéb támogató intézmények mindig sok gyermek magasabb fokú iskoláztatásának anyagi feltételeit terem. tették meg, a népskola 25—33 százalékaiban tehetségesnek tekinthető növendékeinek legnagyobb része azonban nem találta meg az utat a megfelelő fokú iskolákhoz.

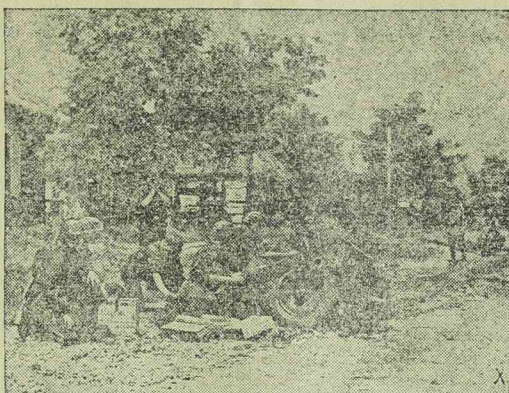
A JÖVŐBEN ezeknek a tehetségeknek a kiaknázása nemcsak lehetséges, hanem kötelező is lesz: a megfelelő képességű gyermekeknek, amennyiben nem a felsőiskolába kerülnek, a második négy kötelező évet a polgári iskolában kell tölteniük, melyet a jól bevált osztály mintára az egész birodalomban be fognak vezetni. Ezeknek az iskoláknak a mezőgazdaság, technika, ipar és kereskedelem közepes fokú állásaira, a kőművelés, háztartási, szociális és egészségügyi gondozónál, iparművészeti stb. foglalkozásokra, valamint általában az olyan szakiskolákra való előkészítés a céljuk, melyeknek látogatása minden felsőiskolai érettségizőre kötelező (kereskedelmi, kézművesiskolák, technológiák, tanító- és óvónőképzők stb.).

A POLGÁRI ISKOLA TANULMÁNYI PROGRAMJA és célja a középiskolák első négy osztályával párhuzamos. Az iskola látogatása kötelező jellegűen fogva természetesen díjmentes. Mivel pedig a gyermekek alkalmasságát tíz éves korukban nem lehet mindig minden kétséget kizáróan megállapítani, gondoskodás történik arról is, hogy a népskola ötödik osztályából is át lehessen lépni a polgári iskolába, innen pedig az első két évben a felső iskolába. Végül pedig, a polgári iskola kötelező elvégzése után, a megfelelő eredményt felmutató gyermekek tanulmányait a középiskolában folytathatják. A német iskolapolitika újarendezésének célja, hogy megvalósítsa Hitler Adolf 1920. évi pártprogramjának azt a pontját, mely az egyetemes német népoktatásügy feladatát abban jelöli meg, hogy minden szorgalmas és tehetséges németnek lehetővé tegyék a magasabb kiképzést és így a vezető állások elérését.

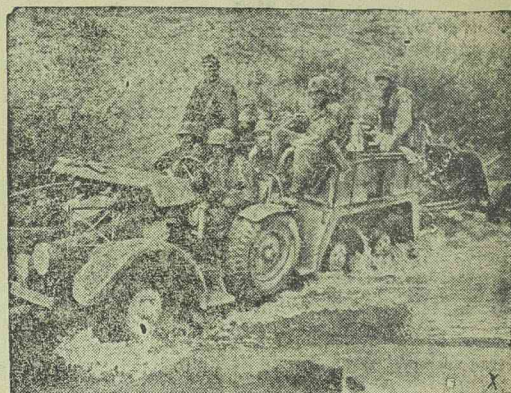
BÁR AZ ÚJ TERV megvalósítása nagyrészt az első békeévre marad, a nyugaton és keleten visszacsatolt területeken az új polgári iskolák felállítására már meg is kezdődött és ott, ahol egy-egy vagy pedig több szomszédos elemi iskola jó tehetségű növendékeiből legalább negyven tanulóból álló keretet lehet felállítani, a tanítás megkezdésére már ez év szeptemberében sor került.

Német gyalogság átkel egy folyón a keleti fronton

Német gyalogsági ágyu harci állásban

Német motorizált osztag átkel egy folyón

Mit intéztek már Moszkvában?

A Szovjetunió a Balkán, Törökország és Lengyelország bekebelezéséről álmodik

Az angol és amerikai megbizottak, csak hogy „lekenyerezzék” a moszkvai kormányt! hajlandóknak mutatkoztak a szovjet követelések elismerésére

Szófiából jelentik: Tájékozott diplomáciai körökben úgy tudják, hogy a moszkvai angol-amerikai-szovjet megbeszélések alkalmából Európa újjászervezésének kérdéséről is tárgyaltak. Ezt a témát kimondatlanul a szovjet kormány óhajára tűzték napirendre, mely alkalmasnak látta a pillanatot arra, hogy bizonyos követeléseit elismertesse.

A Szovjetunió követelése mindenekelőtt arra irányult, hogy elnyerje az angol és amerikai szövet-

séges jóváhagyását háboru utáni céljai megvalósításához. Eszerint a Szovjetunió a Balkánt, Törökországot és Lengyelországot, mint egyszerű közigazgatási területeket, bekebelezné.

Az angol és amerikai kiküldöttek hajlandóknak mutatkoztak a Szovjet eme igényeinek teljesítésére, mert az a véleményük, hogy a bolsevista szövetségest nemcsak fegyverszállítással, de politikai engedményekkel is le kell kötelezniük. (ESS.)

Roosevelt „három kívánsága”

1. A kereskedelmi hajók felfegyverzése. 2. Hadviselő államok kikötőinek használatá. 3. Közlekedés a hadművelési tengeri övezetekben

Washingtonból jelenti a Német Távirati Iroda: Kedden délelőtt Roosevelt elnök, mint előre jelezték, megbeszéléseket folytatott Hull külügyi államtitkárral, Wallace helyettes elnökkel, valamint Harry Hopkinsal és a képviselőház nyolc tagjával, a semlegességi törvény módosítása ügyében.

Barkley demokrata szenátor kijelentette, hogy a megbeszéléseket másnap is folytatják.

A Német Távirati Iroda egy másik washingtoni jelentése hivatalos amerikai közlésekről számol be. Eszerint Roosevelt elnök a kongresszus politikai vezetői előtt kijelentette, hogy

támogatja a semlegességi törvény megváltoztatásának tervét, olyan értelemben, hogy az Egyesült Államok kereskedelmi hajóit fegyverezzék fel, ezek a hajók horgonyt vetessenek hadviselő államok vizein és a jelenleg

hadművelési tengeri övezetnek minősített, tilos zónákban is közlekedhessenek.

Newyorkból jelenti az NTI: Clark szenátor egy Pittsburgban tartott gyűlésen tett felszólalása során kijelentette, hogy a semlegességi törvény módosításával, újabb összeütközések kihívásával az Egyesült Államok háborúba lépését szétetik.

Ha Roosevelt elnök, akire különben nagy felelősség hárul, úgy látja, hogy az Egyesült Államok biztonsága és fejlődése expedíciós hadsereg küldését teszi szükségessé, intézzen üzenetet a kongresszushoz, hogy az üzenjen hadat. Ha azonban a kongresszus nem hajlandó erre, akkor

az elnök és munkatársai szüntessék be a propaganda-hadjáratot, amelyet Amerika népének többsége ellenére a hadbalépés mellett folytatnak. (Rador.)

Súlyos zavargások Hátsó-Indiában

A hatóságok szigorú rendszabályokat léptettek életbe

Sanghaiból jelenti a Német Távirati Iroda: A Hátsó-indiai Bangkookból Kalkuttába érkezett hírek szerint Dakka városában

súlyos zavargások törték ki.

Amraoti helységben szintén összeütközésekre került a

sor és ezen alkalommal több személyt megöltek. A hatóságok fegyverviselési tilalmat léptettek életbe és rendeletet adtak ki, melynek értelmében többen mint öten egy csoportban nem haladhatnak az utcán. (Rador.)

Százhatvanezer észti állampolgárt elhurcoltak vagy meggyilkoltak a bolsevisták

Helsinki-ből jelenti a Rador: Az Észtországból érkezett jelentések igazolják, hogy a bolsevisták sokkal kegyetlenebbül jártak el az észti nép ellen, mint azt eleinte hitték. Nem kevesebb, mint 160.000 észti meggyilkoltak meg, vagy hurcolták el Szovjetoroszország belsejébe, ezenkívül arra is kényszerítették őket, hogy a bolsevista hadseregben szolgálatot teljesítsenek.

Csak Revalból negyvenezer ember hiányzik. A meggyilkoltak között van Jaan Toenso neves észti államférfi és Strandmann Ottó észti politikus is. Paets Miklós az ortodox egyház feje, az elnök fivére, a szovjet hordák által elszennvedett kinzások követ-

kezében meghalt. Számos más észti személyiséget szintén meggyilkoltak, vagy elhurcoltak. Több észti polgárt hajón Szentpétervárra akartak szállítani. Az észtek azonban hatalmukba kerítették a hajót és egy finn kikötőbe menekültek. Ott elmondották, hogy az észti hadsereg magasrangú tisztjei egyszerűen valamennyien eltűntek és sorsukról azóta sem tudnak semmit.

Arasmaa és Brede tábornokokat meggyilkolták, Soots tábornokot pedig több más személyiséggel együtt Szovjetoroszországba vitték. A dorpatyi egyetem legtöbb tanára eltűnt.

Átalakították a szerb kormányt

Belgrádból jelenti a Rador: Az NTI közlése szerint a szerb kormányt kedden átalakították. Az igazságügyi és munkaügyi miniszter kivált a kabinetből. Az utóbbi minisztériumot egyesítették a társadalmi kérdések ügyét intéző minisztériummal. A miniszterelnökség mellett működő államminiszteri tárcát megszüntették. A szerb kormánynak, amelynek elnöke Nedics Milán tábornok, most tíz minisztere van. Új minisztert neveztek ki a pénzügyi és közlekedésügyi minisztérium élére.

A francia szabadkőművesek Anglia szekerét tolták

Vichyből jelenti a Rador: Az NTI közli, hogy a francia hivatalos lapban megjelent az „Orient” nagypáholy tagjainak első névsora. Ebben kétszáz név szerepel. Ez a nagypáholy nemcsak Franciaországban, hanem a francia gyarmatokon is működött. A névsorban ugyyszólván csak angol nevek vannak, leginkább vezérkari tisztek, mérnökök, kereskedők, ügyvédek, orvosok, állami vagy banktisztviselők nevei. Ez a tény mutatja, hogy a szabadkőműves páholyok révén milyen mértékben jutott Franciaország angol befolyás alá.

Az osztálysorsjáték ötödik osztályának második napi eredményei

Az osztálysorsjáték ötödik osztályának második napi húzásán a következő számok nyertek nagyobb nyereményeket:

Ötszázezer leít nyert a 3051 és 28642 számú sorsjegy.

Kétszázezer leít nyert a 41995 számú sorsjegy.

Százezer leít nyert a 42444 számú sorsjegy.

Hatvanezer leít nyert az 53899, 31549 és 55860 számú sorsjegy.

Ötvenezer leít nyert a 4735, 56382, 38670 és 40356 számú sorsjegy.

Negyvenezer leít nyert az 5880, 59856, 8588, 36755, 19599, 44363, 11106 és 52241 számú sorsjegy.

Huszonezezer leít nyert a 31641, 15277, 58533, 1380, 53452, 24101, 48683, 15634, 3941 és 43160 számú sorsjegy.

Huszezer leít nyert a 19004, 706, 48329, 35131, 46908, 41083 és 44663 számú sorsjegy.

A fentiekben kívül még számos sorsjegyet húztak ki egyenként tizenötezer, tízezer, hatezer és ötezer leies nyereménnyel. A húzás tovább folyik. A velünk közölt számok helyességéért nem vállalunk felelősséget.

Mannerheim tábornagy kitüntetése. Helsinki-ből jelenti az NTI: Rytty finn köztársasági elnök Walder tábornok finn nemzetvédelmi miniszter kíséretében látogatást tett Mannerheim tábornagy főhadiszállásán. A látogatás alkalmával Rytty átnyújtotta a finn haderő főparancsnokának a Mannerheim-kereszt első osztályú érdemrendjét.

FORUM

(Árny) a havi díj: 20-10

MA! A bécsi humor diktátorának legkacagtatóbb filmvígjátéka!

A főszerepekben HANS MOSER, MARIA ANDERGAST, LEO SLEZAK. Műsoron kívül a 9. sz. O. N. C. háborús híradó és az 522. sz. UFA híradó. Előadások 3, 5, 7-15 és 9-30-kor. — Kedvezményes jegyek nem érvényesek

Ki az ur a házban

HIREK

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Timișoara, I. Brătianu-tér 3.
Telefon: 28-10.

Aradi szerkesztő: Babuczay György
Eminescu-utca 8, Telefon 17-11.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön házhöz való kézbesítéssel együtt havonta 40.— lei, negyedévre 240.— lei, félévre 460.— lei és egész évre 900.— lei. Magyarországon havonta 4.— pengő, negyedévre 12.— pengő, félévre 24.— pengő és egész évre 48.— pengő.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a rendes előfizetési díj kétszerese.

A miliméter milliomodtészének meghódítása

Hét esztendő szakadatlan kutatás és munka után hatalmas eredményt ért el a kis világegyetemet a mikrokozmosz kutató tudománya. Az ultramikroszkop fokozatos tökéletesítése révén ma már a görcső alatt olyan élőlények vagy anyagrészek láthatók, melyek nem nagyobbak, mint a miliméter egy milliomod része. A villamosság, az ugynevezett elektron optika segítségével sikerült olyan csodálatos gépeket megalkotni, amelyek érzékelhetővé, láthatóvá teszik számunkra az elképzelhetetlen kicsinyt is. Érdekes azonban, hogy ennél az optikai eljárásnál már nem is annyira a görcső alatt vizsgálendő nagyítás a fontos, mint inkább az a képesség, hogy elválasztani tudjuk az egymás mellett fekvő pontokat. Az elektron optika eme eredménye különben annyira bonyolult, hogy megkísérelni sem próbáljuk az ezekkel a kísérletekkel kapcsolatos eljárást magyarázni.

A laikus ember számára éppen elegendő, ha tudomásul veszi a tényt, hogy a miliméter egy milliomod része sem titok mar a kíváncsi emberi szem számára. Ennek a kíváncsiságnak a kielégítése végtelen haszonnal jár igen sok tudományban, sőt valószínűleg az elektron optika alkalmazása révén igen sok forradalmi jelentőségű felfedezés fog bekövetkezni. A kísérleteknek mely ágaiban alkalmazták az elektron görcsővet? Mindenekelőtt az orvostudományban végtelenül fontos ez a vizsgálati eszköz. Eme finom műszer révén megfigyelhetők a legkisebb baktériumok, sőt az azokon élősködő még kisebb lények is, vagy azok betegségeiké. Ezen eljárás révén már mellőzhető a vizsgálatnál minden bonyolult eljárás, mint a baktériumok rendkívül körülményes megfestése, mert azok minden művelet mellőzésével is tisztán és a legapróbb részletekig is láthatók. A baktériumok betegségeikéről mindeddig jóformán inkább csak elméletek léteztek. Ezek a rejtélyes bakteriofágok ma azonban már szabad szemmel is láthatók, mérhetetlen szolgálatokat téve megjelenésükkel a tudománynak. Az emberi test megismeréséhez is közelebb visz az elektron görcső, mert ennek segítségével végtelen kicsiny felbontásban látjuk a vért, a húst, a rostokat, a tojásfehérjét, amelynek szerepe még mindig annyi fejtörést okoz a tudománynak. De eredményesen használják ezt a módszert az egyéb tudományágakban is, mert felbontva látjuk alatta végtelen kicsiny részekre az ásványanyagok porlódását, mérgek kigőzölgesét és a legkülönbözőbb termékek füstjét. Pótolhatatlan ismereteket szerez így a vegyészet tudománya, megismerve ezen görcső alatt a legkülönbözőbb anyagok összetételét és elképzelhetetlenül parányi részait.

Hősi halottak temetése Bucureștiben. Bucureștiből jelenti a Rador: A fővárosi Ghencea katonatemetőben tegnap temették el nagy részvét mellett Danescu Ion ezredes, Ionescu George kapitányt és Fagaras Alexandru Arhip hadnagyot. A gyászszerzés a temető kápolnája előtt román nemzeti zászlóval leborított koporsók előtt ment végbe. A szertartás befejezése után, amelyet Ciopron tábori püspök végzett, a három koporsót ágyutalpra helyezték és így kísérték a sírhoz. Ott Boiteanu tábornok, a nemzetvédelmi minisztérium államtitkára a kormány, Mazariu tábornok, a nagyvezérkar helyettes főnöke pedig a hadsereg nevében mondott beszédet.

Ideiglenesen felfüggesztették a légi közlekedést. A LARES román légiforgalmi társaság közlése szerint október 6-tól kezdve további ideiglenesen felfüggesztették a légi járatokat. (Curentul.)

Fajvédelmi törvény életbelétele Magyarországon. Budapestről jelenti, hogy október 10-én életbe lép a zsidók és árjak közötti házassági tilalomra vonatkozó törvény. Ugyanakkortól érvényes a fajvédelmi törvény is, amely szigorú büntetéseket helyez kilátásba a zsidók és árjak közötti házasságon kívüli érintkezés esetére. (ESS.)

Vigyázni kell a szemünk fényére!

Ha lámpafény mellett dolgozunk, vagy tulsokáiig olvasunk rossz világításnál, gyakran vesszük észre, hogy könnyezik a szemünk. — Megfájdult a szemem — mondják a legtöbben egyszerűen. És igazuk is van. Ha ez a könnyezés csak ritkán fordul elő, nincsen semmi baj. Muló szemfájásról van szó, amelyre másnap talán már nem is emlékezünk. De amikor a fájdalom nem csökken, amikor valami betegség vagy sérülés következtében látásunk homályosabb lesz néhány árnyalattal, mindenki beledöbben a rémületes gondolat: Mi lesz velem, ha esetleg elvesztem látásomat, mi lesz velem, ha megvakulok! Habár ez a veszély sokkal ritkábban fordul elő, mintsem gondolnák, mégis minden embernek magába kellene vésnie az intelmet: „Vigyázzunk a szemünk fényére!”

A vakság az esetek jelentékeny számában megelőzhető és az eredményes küzdelem előfeltétele, hogy a vakság okait megismerjük. Régebben a vakság okai között első helyen az ujszülöttek szemgyulladására szerepelt. Ez az ok ma már megritkult, és pedig azért, hogy az ujszülöttek szemébe a bábának ezüstoldatot (argyentum nitricum, vagy argyentum aceticum) kell becsöppentenie. Ezen egyszerű mód által az ujszülöttek szemgyulladására nagyon megritkult.

Egyes országokban a vakság okai között a trachoma nagy szerepet játszik, különösen Egyiptomban és Kínában, azonban rendszeres védekezés folytán a teljes vakság ritkán következik be. Ipari áramokban a szemsérülések is igen gyakoriak. A vakság okai között a világháború szintén nagy százalékkal szerepelt. A nikotin és alkohol ugyan nem szokott teljes vakságot okozni, de annál gyakoribb a látás megromlása. E mérgezések főleg az előrehaladott korban fordulnak elő. A himlő következtében előforduló vakságot a kötelező himlőoltás jóformán megszüntette. Nagy szerepet játszik a vakság okai között a glaukoma, az ugynevezett zöldhályog is, ez a gyógyítható betegségek közé tartozik. Csak hogy idejekorán kell a segítséget nyújtani.

A legtöbb esetben is még mindig maradnak olyan betegségek, melyek gyógyíthatatlanok. Ezek közé tartoznak az öröklött vakság és a látóidegsorvadás.

Német-angol sebesültek kicserélése. Berlinből jelenti a Rador: Nétfőn este juttatták el illetékes angol helyre a sebesült-csere ügyében Németországhoz intézett brit ultimátumra a választ. A tárgyalások kiegészítése és a formaiságok végrehajtása céljából a tárgyalásokat diplomáciai úton, az Északamerikai Egyesült Államok nagykövete közvetítésével folytatják. Kiemelik azt a tényt, hogy ezáltal első ízben választották a közvetlen utat a sebesültek kicserelésére a hadviselő államok területén — német, illetve angol kikötőkben, — anélkül, hogy más állam segítségét igénybe vennék, hogy annak területén bonyolítanák le a cserét.

Cukorkiosztás Devan. A devai kereskedők megkezdtek a náluk bejegyzett vevők számára a cukor szétosztását. Minden személy egy kilógram cukrot kap.

Gyöngyház a hering pikkelyéből. A halpikkely a háziasszonyok számára teljesen hasznavehetetlen és csak fáradságot okoz, amennyiben el kell távolítani. A nev-brunswicki halászok azonban egyáltalában nincsenek azon a véleményen, hogy a halpikkely értéktelen holmi lenne. Csupán csak a heringek pikkelyének eladása jelentékeny összeget hoz évente ezeknek a halászoknak. Ezeknek a pikkelyeknek kivonatából ugyanis gyöngyházat és gyöngyöket készítenek.

Képzőművészeti kiállítás Königsbergben. A königsbergi színház, mely a múlt idénytől kezdődőleg előadásain kívül szokásba vette képzőművészeti kiállítások rendezését is, most a keletporoszországi művészek képeiből és szobraiból rendez gazdag anyagu kiállítást.

Éhínség Angliában. Newyorkból jelenti, hogy az amerikai földművelésügyi államtitkár és egy másik amerikai személyiség, akik rövid idő előtt tértek vissza Londonból, baráti körben kijelentették, hogy éheztek Angliában. Annak ellenére — mondották — hogy Amerika annyi élelmiszert küld, az angol nép mégis éhezik. Egy hónapos angliai tartózkodásuk alatt összesen három tojást ettek. Amíg Angliában tartózkodtak, jó néhány kilót lefogytak. (Oriente.)

Háromezer hófokos kályha. Az elektromos kályhát, mely 3000 hófokig is használható tüznélkül fűtik. Ez a kályha az újkori fémtechnika szolgálatára készült, amelynek segítségével a fémeknek az elemzése és egyéb technikai vizsgálatok vihetőbbé kerültek. Kis téglakályhákban minden fémötveket főlmelegedési és lehűlési viselkedését az emberi szem az ugynevezett fémmikroszkóp segítségével figyelheti meg. Ez a mikroszkóp megszólalva a lehetetlenségig finom, pontos készülék.

A vakok ügyét egyes áramokban rendezték, nemcsak azért, hogy a munkakepteinek járulékat kapjanak, hanem azért is, hogy foglalkozásukról gondoskodjanak. A vakok tanításának mar nagy multja van és Franciaországból 150 év előtt indult meg a rendszeres oktatás. A pontírassal készített könyvek nagy könyvtárakat alkotnak. De nem elég a vakokat ipari munkára, zenére megtanítani, hanem róluk felnőttek korukban is gondoskodni kell. A vakok teljesítőképessége meglepő. A legkülönbözőbb munkára alkalmasak. Az ipari munkások között a kosárfonás, szövés, könyvkötés a főfoglalkozásuk, de gyári munkára, zongorahangolásra, sőt még mezőgazdasági munkára is alkalmasak. A művészetek közül a zene az ő területük. A kulturálmok törekvése, hogy a vak koldus típusa megszűnjön és munkaképes, megelégedett kereső váltsa fel a helyét.

A történelem a vakok között sok nagy tehetséget ismer: a költő Milton, a matematikus Saunderson, a nagy szónok Bodenbach, Maria Teresia von Paradis, ki nagy zenei talentumával Mária Terézia királynő pártfogását nyerte meg. Anglia egyik legkitűnőbb postamestere vak volt, de legjobban ismeretes Helen Keller gorsa, aki siket-néma és vak létre egyetemi fokozatokat ért el és az optimizmusról meghatározó könyvet írt.

Nagy feltűnést keltett néhány év előtt az újságok híre, hogy egy amerikai kislány mindkét szemét el kellett távolítani rosszindulatú daganat miatt. Ez nem is olyan nagyon ritka eset. Egy szem felátadásába életmentés céljából a szülők legtöbbször beleegyeznek, de amikor mindkét szem eltávolításáról van szó, visszarettennek maguk az orvosok is. Ez az oka annak, hogy a bántalom kezdetén a rosszindulatú daganatok gyógyítását rádiummal és villanyárammal kísérik meg. Az eljárások értéke azonban még kétséges. Kifejlesztett esetekben már nem is segíthet és ilyenkor nincs más mód az életmentésre, mint mindkét szem eltávolítása. Bármilyen szörnyű is a gondolat, az élet arra tanította meg az emberiséget, hogy az ilyen teljesen vakok között is tehetségek vannak, akiknek elvesztése fájdalmas volna. De a mindennapi tapasztalat azt is igazolja, hogy a vakok között nagyon sok megelégedett és boldog van. Sőt nem egy boldogabb, mint a látó.

OKTÓBER 12-ÉN LEJÁR AZ ÖTVEN. ÉS SZÁZLEHETS FÉMPÉNZEK ÉRVÉNYE. A pénzügyminisztérium újlag közli, hogy október 12-én, vasárnap lejár az ötven- és százeles fémpénzek forgalmi érvénye. Ezen a napon tul, december 31-ig, már csak adófizetésre fogadják el az érméket.

Lopás a devai konzervgyárban. Bogdan Valeria és Jeler Fica, a devai konzervgyár munkásai ellen eljárást indítottak, mert a gyárból nagyobb mennyiségű húst loptak el.

A német megszálló hatóságok a francia könyvtárak védelmében. Miután a német katonai közigazgatás Franciaország megszállt részében már a múlt évben külön hivatalt állított fel a francia könyvtárak védelmére, most német könyvtárosok megbízást kaptak a francia könyvtárak leltározására és a hiányok számbavételére. Az eddigi megállapítások szerint a háború a francia könyvtáraknak csak rendkívül csekély károkat okozott.

Kiteleptetik a zsidókat a Cseh-Morva védnökségből. Berlinből jelenti: A Narodni Politika című lap közlése szerint Prágában olyan hír terjedt el, hogy a rend és nyugalom biztosítása érdekében a zsidóknak a cseh-morva védnökség területéről való eltávolítását tervezik. A zsidókat a volt Lengyelországban, a főkormányzóságban telepítenék le. (Oriente.)

Német háborús könyvhét. „Könyv és kard” mottóval Goebels dr. miniszter október 26-án fogja Weimarban megnyitni az ezévi német háborús könyvhetet.

Atomromboló jéghideg neutronok. A neutronokat, azaz a villamos töltés nélküli rendkívül súlyos testecskeket, amelyeket az atommagvak építő kövei közé sorolunk, gyakran felhasználják atomrombolásra. A kísérleteknél megfigyelték, hogy hatásuk erősen fokozódik, ha azokat a folyékony szénsav hőmérsékletre hűtik le. Példának okáért az ezüstrombolásnál a kihasználási lehetőség a hideg neutronok bombázása által 30%-kal fokozódott.

Eladó

1 drb. dupla nyomópad, a nagyobb csucsátvól-sága 25 cm., a kisebb csucsátvól-ága 23 ésfél cm
1 drb. nagy o-zlo os turógép
1 „ kis turó éo
1 drb. új vörösrézpermetező (Flora-márka)
Cim Rudol Mos e, Arad, Szada Eminescu 8

— **ANTONESCU TÁBORNAGY ÁLLAMVEZETŐ LÁTOGATÁSA A BUCUREȘTII VÁSÁRCSARNOKBAN.** Bucureștiből jelenti a Rador: Antonescu tábornagy államvezető, Antonescu Mihai helyettes miniszterelnökkel látogatást tett a bucurești vásárcsarnokban és személyesen ellenőrizte az árakat. Az államvezető azíránt érdeklődött az árusoknál, van-e kielégítő mennyiségű áru, mi akadályozza az eljuttatást és milyen megoldást lehetne találni az árak csökkentésére. A zöldségféléknél az államvezető megállapította, hogy a hab árával üzérkedés folyik és ugyancsak meg nem engedhető hásonnal dolgoznak a káposztával és burgonyával kereskedő árusok is. Antonescu tábornagy-államvezető felháborodással észlelte egyik másik árus kapzságát és haragosan ki is fejezte rosszaságát. A közönség a legnagyobb tisztelettel vette körül az államvezetőt és örömmel fogadta a látogatást, mert ettől az árusok nyerészkedési vágyának csökkenését remélik.

— **Hetedik tanítói állás létesítését kéri az aradi római katolikus elemi fiúiskola.** Az aradi római katolikus egyházközség kérésrel fordult a közoktatásügyi miniszterhez, hogy elemi fiúiskolájában hetedik tanítói állást létesíthessen. Az iskolafentartó egyházközség kérésének alátámasztására megemlítette, hogy az intézetbe hány növendék járt tavaly és hányan járkoztak be erre a tanévre. Rámutatott arra is, hogy az iskola felső osztályaiba beiratkozni akaró tanulók közül mintegy huszat nem vehettek fel és nem vehetnek fel mindaddig, míg a hetedik tanítót nem alkalmazhatják.

Legideálisabb arcszépítő, finomító a FÖLDES-féle GENIUS arc krém, esteli és nappali használatra. 1 téglai ára lei 60.—, GENIUS-puder 1 doboz ára lei 60.— FÖLDES GYÓGYSZERTÁR, ARAD.

— **Angol katonák megölték három nőt Izland szigetén.** Osloból jelenti a Rador, hogy az angol katonák Izland szigetén megtámadták két asszonyt és egy tizenöt éves leányt, aki vadászfegyverrel védekezett és egy angol katonát leölt. Az angol katonák végül is mindhárom nőt megölték. Két izlandi férfi az asszonyok segítségére sietett és akkor tüzharc támadt, amelynek során több angol katonát agyonlőttek. Az asszonyokat azonban nem tudták megmenteni és ezért bárkába szálltak és a norvég partokra menekültek.

— **Belerohant egy tehervonat az állomásépületbe.** Newyorkból jelenti a Rador: Lansing állomáson (USA, Michigan) egy tehervonat kiskiklott és belerohant az állomás épületébe. A mozdony és tizenöt vagon összetört, az állomás épülete megrongálódott. Tizenöt ember a romok alá került, közülük a mentési munkálatok során eddig tíz sebesültet megtaláltak, akiket kórházban ápolnak. A szerencsétlenségnek eddig csak egy halottja van.

— **Halálozás.** Pinter Mihály életének hetvenegyedik évében hosszas szenvedés után Aradon elhunyt. Temetése csütörtökön, október 9-én délután négy órakor lesz a felső temető halottsházából.

— **Tolvaj cselédeleány.** Az aradi rendőrség keresi Bakos Erzsébet cselédeleányt, aki mintegy ötezer lei értékű ruhásműt lopott Széler Györgytől, akinél legutóbb alkalmazásban volt és ahonnan nyomtalanul eltűnt.

— **Aradi zsidó rádiótulajdonosok figyelmébe.** Az aradi rendőrkezesura közli mindazokkal a zsidó rádiótulajdonosokkal, akik annak idején készüléküket beszolgáltatták, hogy jelentkezzenek a megyei prefekturán. A jelentkezéskor a hibás, vagy nem működő gépek tulajdonosainak figyelmét felhívják, hogy a bányákat pótolják, illetve a készüléket helyezték üzemképes állapotba. Távollét, vagy betegség esetén a család másik tagja tartozik jelentkezni. Közli a rendőrkezesura, hogy azokat, akik nem jelentkeznek, bíróság elé állítják és készüléküket költségre javíttatják meg.

— **Házasság.** Szentannaí Almásy Andor vegyészernök, Almásy Dezső műszaki főtanácsos és felesége született Rettegé Ilona fia, néhai Almásy Andor volt lugoji erdőgazgató és néhai Rettegé Károly volt lugoji gimnáziumi tanár unokája, Budapesten házasságot kötött Jendí Valériával, Jendí Aladár dr. műgyememi tanár és felesége Tavasz-Schafarzik Valéria leányával, néhai Schafarzik Ferenc volt műgyememi tanár, európai híri geológus unokájával. Házassági tanúk voltak Ripka Ferenc dr. főrend házi tag és budapesti volt főpolgármester, valamint Tavasz Endre alezredes.

— **Vihar és árvíz Spanyolországban.** Madridból jelenti a Rador: Carthagina környékén hatalmas vihar pusztított, majd árvíz lépett fel. Carthagina város egyes negyedében méteres víz volt.

— **Halálraítéltek hazáruólók.** Prágából jelenti a Rador: prágai és brünni katonai törvényszék öt egyént, közöttük két zsidót, köztül általi halálra ítél, mert hazáruólást követtek el. gazdasági szabotázsselekményekben vettek részt és tiltott fegyverviselés vádjai is bebizonyosodott róluk.

— **Rózsák 30 fok hidegben.** Az utolsó esztendőknben Amerikai északi vidékein, Kanadában érdekes mezőgazdasági kísérletek folynak. A növények alkalmazkodó képességeit próbálták ki. Megkíséreltek olyan növényfajtákat kitenyvesíteni, amelyek jól bírják az északi éghajlat zord-ságát. Manitóában sikerült egy farmernek új rózsafajtát nevelni, virága olyan volt, mint a mi európai rózsák és a törzse mégis kibirta a szigorú 30 fok hideg kanadai telet. A szivós rózsafajta keresztjezés eredménye. Az ügyesen kertészkedő farmer ugyanis a Kanadában szépen diszoló préri rózsára európai rózsafajtákat oltott. Ilyen módon gyönyörű szép és egyáltalában nem kényes rózsafajtákhoz jutott.

— **Hajlózás.** Özveggy Dulin Károlyné, néhai Dulin Károly egykori büdéli közjegyző özvegye, nyolcvanhat éves korában Budapesten meghalt. Halálát fia Dulin Elek miniszteri tanácsos és Dulin Hugó volt tímisoarai főorvos, valamint kiterjedt előkelő rokonság gyászolja. Temetése nagy részvét közepette ment végbe.

— **Lappföld a kőkorszakban.** Kurt Timmberg svéd műkedvelő régiségkutató több ezer olyan tárgyat talált, illetve ásott ki a jég alól, a Lapp-földön, amelyek Krisztus előtt 2—3000-ből származnak. Az ásatásoknál olyan tűzszerszámok is előkerültek, amelyek Timmberg szerint az emberi település kezdetlegesebb formái mellett tanuskodnak. A tudósok, akik a tárgyakat tüzetesen megvizsgálták, még azt sem tudták eldönteni, hogy a szerszámok milyen népfajoké voltak egykoron. Bizonyos azonban hogy Skandinávia éghajlata azokban a történelem előtti időkben jóval melegebb lehetett, mint napjainkban. Ezt azzal bizonyították, hogy Svédországban 4—5000 esztendővel ezelőtt buján tenyészett a vad borszölő venyigéje.

Akik a föld mélyében dolgoznak

Gyakran megtörténik, hogy a bányákban a víz betör az aknába és a víz alatt kell néhány munkát elvégezniük a bányászoknak. Ezekhez szívókosarakat építenek, amelyek a szivattyúhoz tartoznak, de az is előfordul, hogy szükséges az aknászivattyú vagy a csővezetékek víz alá került részeinek a megjavítása és gyakori eset az is, hogy bányafát, csillét vagy más hasonló eszközöket kell a víz által elárasztott aknákból kiemelni. Az egyik korszerű bányásziskola udvarán a tanítvánok egy három méteres átmérőjű és 20 méter mélységű aknában sajátítják el a bányabuvári munkákhoz szükséges gyakorlati ismereteket. A kiképzés menete természetesen fokról-fokra halad, úgyhogy a növendékek egyre nagyobb mélységekbe bocsátkoznak le. A víz alatti tartózkodásukhoz szükséges levegőt vagy emelvényes buvárszivattyú, vagy pedig sűrített léggazdálkodással állítják elő. Bányabuvárnak csak derék, tapasztalt és teljesen egészséges hánvász alkalmas, aki úgy a helvi, mint a föld alatti építkezési viszonyokat természetesen ismeri. Munkájukat többnyire szűk helyeken vagy aknában, de májdnem mindig a legsűrűbb sötétségben kell végezniük.

— **Kolerajárvány Indiában.** Sanghajból jelenti az NTI: Hivatalos keltuttai közlés szerint Bihar-tartományban kolerajárvány ütött ki. Ötszázhetvenhárom megbetegedett ebből közül százhetvenegy meghalt.

— **Zsuzsmann Rezső halála.** Zsuzsmann Rezső, a kolozsvári zenekonzervatórium igazgatója ötvenhét éves korában meghalt.

— **Az ajtófélfára felakasztotta magát.** Panker Hersch Leibné aradi 45 éves asszony Grig. Alexandrescu-utca 11. szám alatt lévő lakásán az ajtófélfára felakasztotta magát és amikor tettét észrevették, már halott volt. Az életunt nő férje távollétében követte el tettét és öt árva gyermeket hagyott hátra. Öngyilkosságának oka anyagi gondok.

Telesport

Az aradi városi tekebajnokság ötödik fordulóját bonyolították le vasárnap, mely alkalommal ismét a Metalurgistul érte el a legjobb eredményt és ezúttal is egyik bajnokaspiránst a Tricolor együttesét győzte le. Erdekes és erős küzdelem fejlődött ki a további három mérkőzésen is, melyeket a papirforma szerinti esélyes együttesek nyertek meg. A vasárnapi mérkőzések eredményei a következők:

Crișana—Gutenberg 181:166. Mérsékelt eredménytel, a végkiüzdelemben győztek a vasutasok 35, 35, 42, 69-es menetek után, az addig vezető nyomdászok ellen, kik 53, 33, 35, 45-ös részeredményeket játszottak. Bíró: Terbancea.

Rapid—Infratirea 197:178. A német csapat 53, 45, 62, 37-es menetekben, küzdelem után nyert, a váratlanul jól taroló és 45, 54, 44, 35-ös részeredményeket játszó Infratirea ellen. Bíró: Colonic.

Metalurgistul—Tricolor 202:181. A vasas együttes régi otthonában, régi jó formáját is visszanyerve, egyenletesen jó játékkal 51, 43, 54, 54-es részeredmények után biztosan győzött a bajnokságra törő Tricolor ellen, mely 36, 44, 59, 42-es meneteket játszott. Bíró: Nicoara.

Fortuna—Transilvania 177:166. A Fortuna végig vezetve 53, 34, 44, 41-es menetekben győzött, a 11 emberrel kiálló és a végén már hiába igyekvő Transilvania ellen, mely 26, 43, 36, 61-es részleteket játszott. Bíró: Terbancea.

Macelaru—Prietenii 186:186. A bajnokságpótló barátságos mérkőzésre mindkét csapat tartalékokkal állott ki és 36, 52, 63, 35, illetve 44, 44, 54, 44-es mezletek után döntetlen eredményt ért el. Bíró: Grosz.

A Prieteni egyéni tombola versenye szombaton és vasárnap került lebonyolításra a Macelari-pályán, hol nagy vetélkedés folyt le a közel száz nyereménytárgyért. A verseny értékes tomboladiját Curila és Miloszu (Prieti.), továbbá Szrnka I (Macelari) nyerte, de rengeteg quintero és quaterno díj talált gazdára.

Ügyeletes gyógyszerárak

Csütörtökön, október 9-én Aradon a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot: Kárpáti (a villamos állomással szemben), Földes (Eminescu-utca) és Rozsnyai (Avram Iancu-tér).

Mozi

Aradon csütörtökön a mozik műsora a következő: Corso: A sóhajok hidja (olasz film). Forum: Ki az ur a házban (német film).

CORSO

ARAD) Tel. 23 64

!

MA!

Előadások:

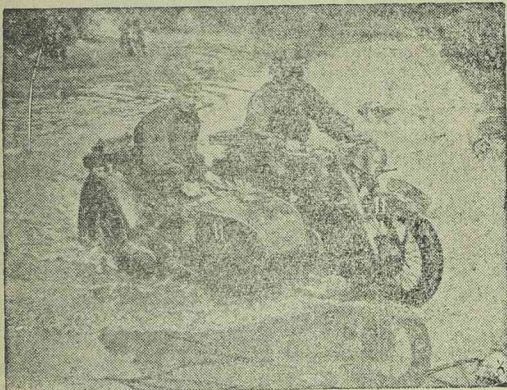
5, 7:30 és 9:30

A sóhajok hidja

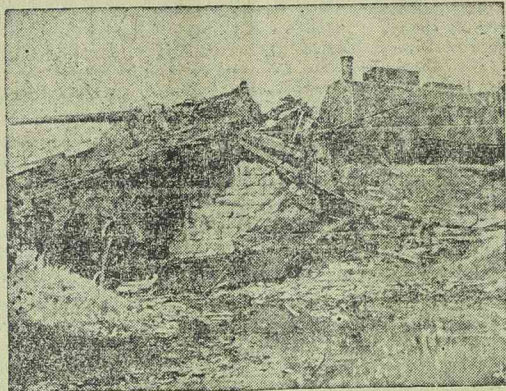
Legújabb szenzáció
UFA-híradó

Az olasz filmgyártás gigantikus remeke. Pazar rendezésben látjuk egész Velencét az inkvizíció idejében, küzdelméit a hatalomért, a kurtizánok szerelmi intrikáit és a nép harcát azért, hogy megszabaduljanak a Sójajok hidja-tól, mely számukra a halál útja volt

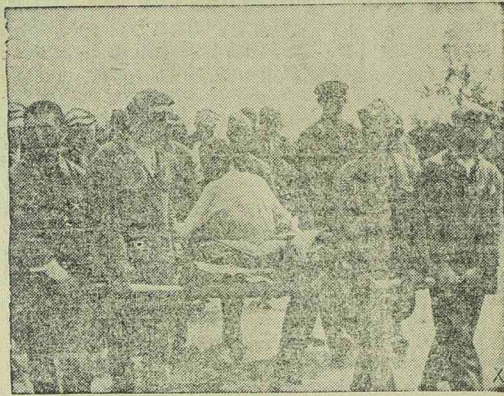
Főszereplők:
**Paola Barbara, Mariella Lotti,
Otello Tossi és Eriminio Spalla**
Velence tündöklése, bukása, a Dogék intrikái, kegyetlenkedései

A német motorkerékpáros katonák
nem ismernek akadályt

Szétlőtt szovjet páncélvonat

Elfogott szovjet katonák
a fogolytáborba vonulnak

= KÖZGAZDASÁG =

A kormány gondoskodik az élelmiszerigények általános rendezéséről

Bucurestiből jelenti a Rador: Kedden délután tovább folytatódott a miniszterelnökségen az előző nap kezdődött közellátásügyi értekezlet, a gazdasági tárcák minisztereinek és a gazdasági élet személyiségeinek bevonásával.

Az értekezleten, amelyen Antonescu Ion tábornagy-államvezető elnököt, résztvett Antonescu Mihai miniszterelnökhelyettes, Stoenscu tábornok pénzügyi, Stoicescu Constantin igazságügyi és Marinescu Ion nemzetgazdasági miniszter, Negel Dumitru közellátási államtitkár, Modreanu Rodrig tábornok, Bucuresti főpolgármestere, Ozezeanu ezredes vasuti vezérigazgató és mások.

Antonescu Ion tábornagy-államvezető utasítást adott az érdekeltek szerveinek az őszi szántások és vetések erőteljesebb végzésére vonatkozóan.

A mezőgazdasági munkálatok befejezése után minden eszközzel a tüzelőfa szállítás veszi majd kezde-

tét, továbbá hozzáfognak az utak és középületek javításához.

Az államvezető ezután ismertette az értekezleten jelenlévők előtt a kedden délután a bucaresti vásárcsarnokban tett szemlékörtjén észlelteteket és az ezzel kapcsolatban az ádrágitók elleni munkatáborba utalási rendelkezéseket.

Marinescu Ion nemzetgazdasági miniszter megbízást kapott az ország valamennyi megyéjére kiterjedő élelmiszerhiányosságok kimutatás elkészítésére. Ennek nyomán

a lányt szenvedő vidékek szükségletét a többi területtel rendelkező megyékből, elsősorban Besszarábiából fedezik.

A cikkek elosztása a közszolgálati elöljáróságok által létesített elosztó raktárak, valamint a szövetkezetek útján történik.

Az értekezlet végül meggyeztetett a főváros tüzfával és folyékony tüzelőanyagellátásának ellátásának ügyében hozandó intézkedésekre nézve.

Román-német gazdasági kapcsolatok kimélyítése. Az elmúlt napon Bucurestibe érkezett a berlini Mitteleuropäischer Wirtschaftstag nevű szervezet több tagja, hogy a nemrégiben alakult nemzetgazdasági fejlesztési ligával a szervezet romániai tagozatának megalakítása érdekében tárgyaljon. A Mitteleuropäischer Wirtschaftstag a Németország és a közép- és délkelet-európai országok közötti gazdasági kapcsolatok kimélyítését tűzte ki célul.

Meghosszabbították az állami kötvények egy-egyesítését. A pénzügyminisztérium újabb 6 hónappal meghosszabbította az állami kötvények és szelvények négy százalékos és négyéves feljára kamatozású egységesített kötvényekre történő becserélésének határidejét. Az új határidő 1942 március 31.

A vetések állása. A földművelésügyi minisztérium legutóbbi közlése szerint az őszi vetések állása kielégítőnek mondható. Hivatalos adatok szerint az eddig bevetett terület meghaladta a két millió hektárt. Arad megyében a termőföldek kilencvenkilenc, Ilfov megyében kilencvenöt, Romanati megyében nyolcvankilenc, Teleorman megyében nyolcvanöt és végül Dolj megyében kilencvenkilenc százalékát bevetették. (Argus)

A szeszmonopol körzeti beosztása. A hivatalos lapban megjelent a pénzügyminisztérium rendelete, amely a szeszmonopol-szolgálat körzeti beosztását a következőképpen állapította meg: Első körzet székhelye Bucuresti, ide tartozik Ilfov és Vlasca megye. A második körzet székhelye ugyancsak Bucuresti Prahova, Dambovitza, Buzau, Ialomita, Braila, Constanta és Tulcea megyékkel. A harmadik körzet székhelye Braşov, ahová Braşov, Fagaras, Sibiu, Alba, Turda, Tarnava Mare és Tarnava Mica megye tartozik. A negyedik körzet központja Timişoara Timiş-Torontal, Hunedoara, Caraş, Severin, Arad és Bihor megyével. Az ötödik körzet, amelynek székhelye Iaşi, Tecuci, Vaslui, Botoşani, Tutova, Falciu, Cocurui és Iaşi megyéből áll. A hatodik körzetbe Bacau székhellyel Bacau, Neamt, Roman, Baia, Putna és Râmnicul Sarat megye tartozik. A hetedik körzetbe Craiova székhellyel Dolj, Corj, Mehedinţi, Valcea, Romanati, Olt, Argel, Muscel és Teleorman, a nyolcadikba Cernauti székhellyel Cernauti, Storojinet, Suceava, Campulung, Radauti, Dorohoi és Hotin, végül a kilencedik körzetbe Chişineu székhellyel Lapuşna, Balti, Soroca, Orhei, Tighina, Cahul, Ismail, Chilia és Cetatea Alba megye tartozik.

SZABADFORGALMI DEVIZÁK ELADÁSA. A hivatalos lapban rendeltetvény jelent meg, amely december 31-ig meghosszabbítja a szabadforgalmi devizák eladásának határidejét.

Megszűnt a kereskedelmi kamarák mellett kormánybiztosok működése. A hivatalos lapban megjelent rendeltetvény megszünteti a kereskedelmi és iparkamarák mellett kormánybiztosok működését.

A falusi olajprekeket is használhatják a napraforgó mag termelők. Tudvalevő, hogy a növényi olajgyáraknak minden hektár után öt kilogram olajat kellett adniok a napraforgó mag termelőknek. A gyárak azonban nem tudtak eleget termelni, ezért a földművelésügyi minisztérium közbenjárására a közellátási államtitkárság megengedte, hogy a napraforgó mag termelők a falusi olajprekeket is használhassák.

Hivatalos devizaárfolyamok. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti). Szabadforgalmi devizák (90 százalékos felárral): Dollár 187.60—195, svájci frank 43.74—45.47, Kírling devizák: Drachma 1.21—1.22, dinár 2.898—2.05, német márka 59—60, szovári korona (38 százalékos felárral): 4.68—4.77, pengő 26.50—27, dán korona 30—30, finn márka 2.50—2.50, török font 92—92, francia frank (38 százalékos felárral) 3.15—3.27, olasz líra 9.50—9.50, léva 1.60—1.68, Font devizák (90 százalékos "elárral): Angol font 756.96—786.79, egyiptomi font 776.34—806.93, palesztinai font 759.81—789.74.

Határidő napló

OKTÓBER 10:

Kertészek forgalmi adója havonta eddig a napig kifizetendő.

Öcskavas készletek havonta eddig a napig bejelentendőek.

OKTÓBER 11:

Alkalmazott dolgozókat másolóirodák a nemzetgazdasági minisztérium július 11-én kiadott 40671. számú rendelete alapján kötelesek cégüket bejegyeztetni.

OKTÓBER 12:

50 és 100 leies érmék forgalmi értéke lejár.

OKTÓBER 15:

Juh- és báránybőrök zárolásának feloldása. Régi utlevél bélyegek érvénye lejár. Zárolt gyapjúkészletek beszolgáltatásának határideje.

= MŰVÉSZET =

A „Birodalmi Mozart-hét” programja

A Bécsben november 28-tól december 15-ig megrendezésre kerülő birodalmi Mozart-hét keretében a bécsi operaházban új rendezésben a nagy mester valamennyi ismertebb operája előadásra kerül. Az előadások szereplői a legnevesebb német karmesterek, rendezők, díszletművészek és énekesek sorából fognak kikerülni. Az ünnepi hetet november 28-án Karl Böhm vezényletével a „Szókratész a szerályból” fogja megnyitni. November 29-én Clemens Krauss zenei irányítása alatt a müncheni állami operaház vendégszerepel. November 30-án a „Don Giovanni” kerül színre Hans Knappertsbuschsal a karmesteri dobogón. A nagyszerű sorozathoz december elsején a „Figaró házassága” csatlakozik. Az előadást, melyet ismét Karl Böhm vezényel, ez alkalommal a királyi vár Redout-termében tartják meg. December 3-án Richard Strauss átdolgozásában Mozart „Idomeneo”-ja kerül színre. Az előadást maga a neves átdolgozó vezényli. Hatodik darabként Gustav Gründgens, a berlini színházak főintendánsának rendezésében a „Varázsfuvola” kerül színre, a karmesteri pálcát méltó befejezésül Hans Knappertsbusch fogja kezelni.

= Rádió =

CSÜTÖRTÖK, OKTÓBER 9

Bucuresti: 6.55 Hírek, hanglemek. 12.20 Hanglemek. 12.30 Hírek. 12.50 Katonaóra. 13.50 Német nyelvű hírek. 14. Rádióhíradó. 14.20 Hanglemek. 14.30 Sebesültek órája. 17. Irodalmi szemle. 17.15 Hanglemek. 17.30 Hírek. 17.40 Előadás. 18. Szimfonikus hangverseny. 19. Balettzene. 19.50 Német nyelvű hírek. 20. Rádióhíradó. 20.15 Részletek Verdi operákból.

Révdi hullámú román adó: 19. Olasz nyelvű hírek. 23. Német nyelvű adás, hanglemek. 23.20 Olasz nyelvű adás, hanglemek. 23.40 Francia nyelvű adás, hanglemek. 24. Angol nyelvű adás, hanglemek.

Budapest I. 6.40 Ebresztő, utána torna. 7. Hírek, utána hanglemek. 10. Hírek. 10.20 Elbeszélések. 10.45 Előadás. 12.10 Zenekari hangverseny. 12.40 Hírek. 13.30 Cigányzene. 14.30 Hírek. 15.20 Táncczene. 16.15 Érek. 16.45 Hírek. 17.15 Zongorahangverseny. 17.40 Idősekeri tanácsok. 18.20 Karének. 18.35 Előadás. 19. Hírek. 19.20 Egyfelvonásos színjáték. 20. Küllügyi negyedóra. 20.15 Operettrészletek. 21.40 Hírek. 22.10 Hanglemek. 23. Idegen nyelvű hírek. 23.30 Cigányzene. 24. Hírek.

PÉNTEK, OKTÓBER 10

Bucuresti: 6.55 Hírek, hanglemek. 12.20 Hanglemek. 12.30 Hírek. 12.50 Katonaóra. 13.50 Német nyelvű hírek. 14. Rádióhíradó. 14.20 Hanglemek. 14.30 Sebesültek órája. 17.15 Hanglemek. 17.30 Hírek. 17.40 Hírek. 19. Zenei előadás. 19.50 Német nyelvű hírek. 20. Rádióhíradó. 20.15 Keringők.

Budapest I. 6.40: Ebresztő, torna, hírek, hanglemek. 10: Hírek. 10.20: Felolvasás egy orvos feljegyzéséből. 10.45: Ujfalvi Krisztina (felolvasás). 12.10: Szórakoztató zene. 12.40: Hírek. 13.30: Szórakoztató zene (hangfelvételről). 14.30: Hírek. 15.20: Hegedűszámok zongorakísérettel (Vivaldi—Respighi, Pergolesi—Urai, Csajkovszkij—Kreisler és Zsolt Nándor). 15.40: Mit főzzünk? 15.55: Énekszámok zongorakísérettel. 16.15: Mesék. 16.45: Hírek. 17.15: Rádiózenekar (szórakoztató és táncszámok). 17.40: Sportközlemények. 18.40: Magyar nóták hanglemekről. 19: Hírek. 19.25: Közvetítés az Operából. Wildé Oszkár—Strauss Richard dráma: Salome. 21.20: Nemzetgazdasági felolvasás. 21.40: Hírek. 22.10: Bura Sándor cigányzenekara. Közé Antal zenekara és Megyeri tánczenekar. 24: Hírek.

Apróhirdetések

Alkalmazás

I. osztályu nagymunkás, állandó munkára kerestetik. Télikabát 800, zakó 500 lei, 10 éves korig félár. Cim a timisoarai kiadóban. (2416)

Fűszer- és csmegekereskedőség, több évi gyakorlattal, azonnal felvétetik. Etnikai román előnyben. Ugyanott kifutófiu felvétetik. Arad, G. Farcasiu, Strada Bratianu 1. (3854)

Fiatall könyvelőnt, kisebbségit, aki perfektül tud románul, keresek tűzifa-vállalathoz. Ajánlatokat Szabó Alexandru, Barzava címre. (2426)

Kőműveseket, ácsokat és napszámósokat alkalmazok, jó fizetéssel. Timisoara II., Str. Cogalniceanu 14. (Standard-harisnyagyárral szemben levő építkezésnél). (2422)

Borbélysegéd azonnali belépésre felvétetik. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. (3870)

Irodakisasszony

román, magyar nyelvekben szóban és írásban perfékt, némi irodai gyakorlattal, azonnalra felvétetik. Jelentkezés: Brasov, Str. Dr. Baiulescu 1. szám. Apart. 5.

Ostyasütő munkásokat azonnalra felvesszünk. Arad, Calea Rađnei 44. (3863)

Román, német, magyar nyelvet beszélő fiatalember kifutófiunak felvétetik. Arad, Hotelul Vulturul Alb. S. A. (3869)

Ramnicul-Saratban keresek házaspárt, férfi a szülőkezelésben jártas, felesége baromfitartáshoz és veteményes kerthez kerestetik. Bővöbbit szivességből, Krisztyóry-sütőde, Arad. Str. Consistorului 22. szám. (3858)

Ügyes cipészt azonnal felvesszünk. Jelentkezni Arad, Str. Cogalniceanu 45. sz. (3856)

Kifutófiu (15—18 éves) azonnal felvétetik. Papirusz-papirkereskedésben. Timisoara I., Str. Eminescu 5. (Scherterház). (2431)

Jól főző mindenest október 15-re felvétetik Timisoara II. Vulcan 20. (5556)

Géplakatost felvesszünk. Cim a timisoarai kiadóban. (2444)

Idősebb férfi vagy nő kerestetik tanyára aprófőzsgéd mellé. Cim: Samt, szücs. Arad. Földes-patika mellett. (3875)

Perfékt főzőnők, lehet bejáró is, „Jó fizetés” jelige alatt adják le címüket Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. szám alá. (3876)

Kifutóleány felvétetik, Weil-virágüzletben. Arad. (3880)

Pénzbeszedőt, románt, garanciával, alkalmaz magáncég. Ajánlatok „Incasator” címmel aradi kiadóba. (3878)

Bejáró mindenest, megbízható, jó fizetés-sel felvétetik. Hunnia-kalapszalón, Arad Metianu-utca 2. (3881)

Perfékt német levelező, esetleg levelezőnő kerestetik. Gyakorlattal bírók előnyben. Cim a timisoarai kiadóban. (3155)

Fűzőszakmában jártas leányt keresünk azonnali belépésre. Ajánlatok „Fűzőszalon” jeligére a timisoarai kiadóba adandók le. (2442)

Keresek bejáró jól főző mindenest, bizonyítvánnyal. Timisoara III., Str. Martirul Popescu 5. Apart. S. 8—12 között. (2445)

Zsákok impregnált papirból, papirfonálból szőtt vászonzsákok és papirzsinnyel különböző vastagságban kapható **N. Radulescu** BUCURESTI, Strada Regala 9, V. emelet. Telefon 42 61

Egy éves gyermek mellé szakavatott, éves bizonyítványokkal bíró, pedáns, 40 évesnél fiatalabb nevelőnő elhelyezést talál magyar uriházban, Timisoaran. Ajánlatokat, lehetőleg fényképpel, a timisoarai kiadóba. (2446)

Tanítók!

Szentpéteri-Gazdák, iskolakönyvek

ELEKES

könyvkereskedésben kaphatók. Brasov, Strada Regele Mihai 25

Állást keres

Bármely könnyű irodai munkát elvállal szerény igényű, román, magyar és német nyelvet beszélő tisztviselőnő. Vidékre is menne. Cimeket kér „Szorgalmas” jeligére a timisoarai kiadóba. (6028)

Intelligens izraelita uriaszony délelőtt, vagy délután gyermekek felügyeletét, vagy német, román nyelvű oktatását vállalja. Cim: Timisoara II., Str. Fagului 24. szám. (2419)

Fényképészet minden ágában 16 évi gyakorlattal, segédleány állást keres. Fizetést ajánló levélre válaszolok. Ajánlatokat „Gyakorlott munkaerő” jeligére Rudolf Mossehoz Arad, Str. Eminescu 8. (3871)

Nagyobb gyermek mellé állást keresek. Cimeket a timisoarai kiadóba kérek leadni. (6090)

Házvezetőnőnek menne intelligens nő urnőhöz, vagy urhoz. Ajánlatokat „Iren” jelige alatt a timisoarai kiadóhivatalba kérek. (6091)

Gyermekek mellé menne intelligens nő. Ajánlatokat „Szolid” jelige alatt a timisoarai kiadóba kérek. (6092)

Lakás

Keresek 2 esetleg 3 szobás modern lakást a III. vagy IV. kerületben, nem zónában. Cim a timisoarai kiadóban. (5000)

Lehetőleg a központban keresek 4—5 szobás komfortos lakást, november 1-re. Cimeket Rudolf Mossehoz Arad, Strada Eminescu 8. sz. alá kérek. (3862)

Kiadó butorozott szoba uriaszonymánál, 1—2 személynék vagy nyugdíjasnak, esetleg ellátással. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. (3873)

2 szobás modern lakást keres házaspár a II. kerületben (nem zónában). Cimeket „Lelépést fizetek” jeligére a timisoarai kiadóba kérek. (2440)

Adás-vétel

Varrógépek, irodaberendezések, írógépek, hálósobák, ebédlők, matracok, ottomanok, Thonet-székek olcsón eladó. Megvételre keresünk kombinált szobát, ebédlőt és teljes lakberendezést. Timisoara IV., Piata Küttl 2. az udvarban. (3115)

Keresek 3—4 szobából álló külön házat, megfelelő mellékhelyiségekkel. Cimeket a timisoarai kiadóba kérek. (2421)

Négy darab vadonat új vörös rókaprém eladó. Cim: Rudolf Mosse, Arad. Eminescu-utca 8. (6030)

Trafik sürgősen eladó. Cim a timisoarai kiadóban. (2427)

Eladó alig használt fekete Ferenc József-kabát mellénnyel és egy sötét zsakett, igen finom anyagból. Cim a timisoarai kiadóban. (6500)

Használt, de jókarban levő ebédlő és háló megvételre kerestetik. Losonc, Magyar Ház, Timisoara I., Bulevardul Regina Maria 8. (2432)

Egy- vagy kétszobás lakást fürdőszobával vagy anélkül keres pontosan fizető lakó, nem zónában. Értesítést kérek Timisoara, telefonon 16-08 szám alatt. (2425)

Hölgyeim! A legdivatosabb kézzel kötött yumpereket, ruhákat, bébydolgokat mérték után, elsőrangban készíték. Daru Olga, Arad, Str. Blanduziei 12. sz. (3833)

Sírkövek nagy választékban és legolcsóbban Tunner kőipari vállalatnál. Timisoara III. Calea Sagului 3. Telefon: 32-15. szám. (2359)

Megbízásból vásárolok here- és mindenféle magvakat, legmagasabb napi áron, mintázzott ajánlatot kér Szücs Pál, Timisoara III., Str. Prota Dragomir 1. szám. Telefon 42-92. (3153)

Brasovban

názak Villák Parcellák Földek

Eladását és vételét szakszerűen közvetíti **GUTT ingatlanforgalmi ügynöksége** BRA SOV, Str. Regele Mihai 20. Csak komoly üzletek lebonyolítását vállalom

Eladó háromszobás, konyhás, mellékhelyiségekkel álló magánház, villannyal. Arad-Gradiste, Str. Ioan Gorum 38. sz. (3840)

A Tempo bizományi üzlet Arad (Fischer Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyegeket, íróasztalokat, varró- és írógépeket, hálósobát, ebédlő- és szalontutorokat, csillárokat, festményeket, reklamiéket, kasszákat, egyes butorokat. Porcellánok és dísz tárgyak nagy választékban. Vesszünk megbízóink részére: teljes lakásberendezéseket, modern és antik butort, szőnyegeket, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Tempo, Arad (Fischer Eliz-palota). Telefon: 19-75. (3023)

Mit kell minden nőnek tudnia az életben?

Kérdés, melytől szerencséje és boldogsága függ, tehát minden nőt érdekel!

Küldje be címét és 80 leit levélbélyegben, vagy postautalványon Editura „AULAS” Arad, Cesta Centrala, Casuta Postala 27 címre és portómentesen megküldjük 250 oldalas könyvünket, mely ezt a kérdést tárgyalja. Rendelje meg, amíg a készlet tart.

Megvételre keresek 4—5 lámpás rádiót. Ajánlatokat ár megjelölésével „Rádió” jeligére kérem leadni a timisoarai kiadóban. (2443)

Vaskályha, takaréktűzhely, pénzszekrény, ebédlőbutor, szalongszék, fehér vasgép, ottoman olcsón eladó. Timisoara IV., Str. Fröbl 36. Ajtó 25. (2433)

Írógép, használt, de jó állapotban olcsón eladó. Stelzner, Timisoara I., Piata Bratianu (Püspöki-palota). (2437)

Regisztrer kassza olcsón eladó. Stelzner, Timisoara I., Piata I. C. Bratianu (Püspöki-palota). (2436)

Angol dog 3 éves, herélt fekete, gyönyörű példány eladó, csakis olyan helyre, ahol nagy helye és jó ellátása van, kitűnő házőrző. Ugyanott egy szép idomított fiatal himfokszí, jó házőrző, helyszüke miatt eladó. Timisoara II., Str. Ofcea 15. Timis-kékkőgyárnál. (2441)

Gépnélkül készíthető nélkülözhetetlen technikai cikk, gyártási receptje azonnal eladó. Cim Rudolf Mosse-nál Arad, Str. Eminescu 8. (3877)

400 drb. tenyész merinobirka, felszereléssel, kisebb tételben is eladó. Ugyanott jömeneteli szikvizgyár, nagy vevőkörrel, házzal együtt, esetleg ház nélkül is, eladó. Bauer Oszkár, Simandul de jos. (3879)

Sürgősen keresek egy házat megvételre, Aradon, 400—500.000 leig, a Belvárosban vagy környékén. A cimeket kérem Rudolf Mossehoz, Str. Eminescu 8. sz. (3883)

Sürgősen eladó egy ház 350.000 leiert. Cim és fénykép a házról Rudolf Mosse-irodában Arad, Str. Eminescu 8. (3882)

Zongorát keresek megvételre. Cimeket Rudolf Mossehoz Arad, Str. Eminescu 8. szám. (3884)

Eladó: 38 fiókos iratszékény, divány, ágy, éjjeliszekrény, mosdó márványlapal. Arad, Str. Dr. Romul Veliciu 1. Az emeleten. (3883)

Selyemmel bélelt, sötétszürke télikabát középtermetű férfinek eladó. Arad, Str. Greceanu 10. (3892)

Angoranyulászát 7 ketrecben, kifutóval, oca. 150 drb. tisztavérű francia és német példányok, esetleg egyenként is eladók. S. Konert-vaskereskedés, Rovine. Jud. Arad. (2435)

Eladók vagy elcserelek Oradean 900.000 lei értékű új házat, három szobával, fürdőszobával, modern komforttal, a Bercei György-utcában. Érdeklődni: Pantea Mihai, Turnu-Severin. Str. Calomfirescu 178. (3157)

Veszek

jó állapotban levő irodalmi könyveket juttatnyos áron

ELEKES

Brasov, Strada Regele Mihai 25 sz.

Különléte

Pianinót bárbe keresek. Stefan Livia, Belváros, Str. Buteanu 1. sz. Rom. kat. szeminarium mellett. (6028)

Tánciskolának kiadó megfelelő parkettás helyiség a Belvárosban. Érdeklődni Tóth Nicolae, Timisoara III., Str. Eneas 112. szám. (2420)

1½ millió lei kerestetik bányauzemnek, kb. 1 évre kölcsön, vagy részesedésre, jó kamattal, betáblázással és értékbiztosítással. Cim: Kiadóhivatalban és Rudolf Mosse, Arad, Str. Eminescu 8. (3824)

Alba-Iulia, Brasov, Bucuresti részére megbízásokat vállalom. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. (3867)

Bucurestibe utazok, megbízásokat vállalom. Portas, Str. Comsa 7. Arad. (3835)

Vállalkozást Timisoarán vagy Aradon átvennék. Érdeklőzők forduljanak az alábbi címre: Pantea Mihai, Turnu-Severin. Str. Calomfirescu 178. (3156)